

Kikkertundersøgelse af tyktarmen (koloskopi)

Ved en koloskopi føres en lillefingertyk bøjelig slange med et videokamera i spidsen gennem endetarm og tyktarm, oftest for afsløre polypper, udposninger, betændelse, kræft eller forsnævring.

Komplet koloskopi til blindtarmen kan gennemføres hos ca. 90 %. Hos de resterende 10 % kan man fremstille det ikke sete tarmstykke ved en røntgenundersøgelse eller skanning.

Undersøgelsens formål er at finde årsagen til f.eks. blødning, smerte eller afføringsændring samt som kontrol efter tyktarmskræft, tidligere polypper eller arvelig tarmkræft i familien.

Findes tegn til sygdom er det muligt at tage vævsprøver (biopsi) ligesom man kan fjerne polypper.

Selve undersøgelsen:

Undersøgelsen starter liggende på venstre side. Kikkerten føres ind i tarmen. For at lette passagen op igennem tarmen kan det blive nødvendigt at skifte stilling undervejs. Der blæses luft op for at skabe overblik. Ved indføring af kikkerten vil træk i tarmens ophæng (krøset) kunne udløse ubehag eller smerte. Dette sker typisk når en tarmslynge skal rettes ud, og oftest forsvinder ubehaget når dette er sket. Polypper kan fjernes eller vævsprøver tages uden at det mærkes. Undersøgelsen tager normalt 15-40 minutter.

For at lette undersøgelsen og minimere ubehaget kan der gives afslappende medicin. Derfor må du ikke køre bil resten af dagen efter undersøgelsen, og du skal selv sørge for hjemtransport (f.eks. pårørende, taxa eller Falck).

Medicin

Diabetes: Hvis du tager insulin for sukkersyge, skal du aftale Insulindosis med egen læge. Piller for sukkersyge tages ikke om morgenen på undersøgelsesdagen, men til næste måltid.

Blodfortyndende medicin:

Marevan eller Marcoumar – pauseres 3 dage før undersøgelsen.

Plavix/Iscover - pauseres i 5 dage før undersøgelsen.

Pradaxa - pauseres 3 dage før undersøgelsen

Pausering af blodfortyndende medicin bør aftales med egen læge, idet der kan være tilfælde hvor pausering ikke kan anbefales.

Såfremt blodfortyndende medicin ikke er pauseret kan evt. polypper ikke fjernes grundet risiko for blødning.

Jernpræparater: skal pauseres i 7 dage før undersøgelsen.

Forberedelser – og udrensningsprocedure

OBS! Hvis du har kendt nyresygdom, bedes du kontakte klinikken angående udrensningen.

For at kunne gennemføre undersøgelsen, skal din tarm være fuldstændigt udtømt. Det er derfor nødvendigt, at du følger udrensningsproceduren nøje. Dårlig udrensning kan medføre, at man må opgive at gennemføre koloskopien.

Kost

3 døgn før undersøgelsen: Du må ikke indtage brød med hele kerner, æbler, appelsiner, sesamfrø, hørfrø og andre svært fordøjelige fødevarer.

Dagen før undersøgelsen:

Til morgenmad og frokost må du kun spise de fødevarer der er beskrevet i de følgende eksempler:

Eksempler til morgenmad: Kogt eller pocheret æg Hvidt brød (f.eks. toast) med skrabet smør eller margarine Kaffe eller te, uden mælk

Eksempler til frokost(skal spises senest kl.14): Kogt eller grillet hvid fisk eller kyllingekød Kogte kartofler uden skind, hvide ris eller hvid pasta Evt. hvidt brød Efter frokost må du kun indtage klare væsker. Klare væsker omfatter: vand, saftvand, juice uden frugtkød, sodavand og bouillon.

Aftensmad: Klar suppe eller bouillon uden fyld.

Undersøgelsesdagen:

I døgnet før undersøgelsen må du Ikke indtage fast føde.

Du må kun indtage klare væsker og skal drikke rigeligt (vand, klar suppe, æblejuice, saftvand, sodavand).

Du skal også undgå mælkeprodukter.

Udrensning

Kl. 20 dagen før undersøgelsen: Tag det første brev PICOPREP

Sådan gør du: 1. Tag et glas med 150 ml koldt vand.

2. Hæld pulveret fra et brev i vandet.

3. Rør blandingen i 2-3 minutter. Når det ikke længere bruser, er blandingen færdig. Drik blandingen, helst indenfor 15 minutter.

4. Drik minimum 1½ liter klar væske i løbet af de næste 4 – 6 timer.

Medicinen begynder at virke 1 – 3 timer efter du har taget den. Sørg for at være i nærheden af et toilet.

På undersøgelsesdagen 4 timer før undersøgelsestidspunktet: Tag det andet brev PICOPREP.

Drik minimum 1½ liter klar væske i løbet af de næste 2 timer. Du må fortsat intet spise.

Dog må du drikke vand og tynd saft i op til 2 timer før undersøgelsen. Efter undersøgelsen Du kan tage hjem umiddelbart efter undersøgelsen, medmindre du har fået beroligende og smertestillende medicin.

Efter undersøgelsen:

Du kan være generet af en del luft i tarmene og mavekneb på undersøgelsesdagen.

Du må spise og drikke, som du plejer efter undersøgelsen.

Svar på undersøgelsen:

Du vil umiddelbart efter undersøgelsen få svar på, hvad undersøgelsen viste.

Svar på evt. vævsprøver foreligger efter 10-14 dage og du vil blive ringet op fra klinikken.

Risiko ved undersøgelsen:

Der kan det første døgn forekomme en smule blod i afføringen.

Risiko for komplikationer ved koloskopi optræder især i forbindelse med fjernelse af større polypper (som primært er en hospitalsopgave), og består i større blødning eller perforation (hul på tarmen). Risikoen er ca. 1 ud af 2000 undersøgelser, og kan medføre, at man må indlægges og opereres akut.

Risikoen er så lille, at den overskygges af fordelene ved at finde f.eks. kræft eller forstadier hertil i tide.

Kontakt klinikken, vagtlæge eller skadestue, hvis du inden for de nærmeste dage efter undersøgelse observerer: Væsentlig blødning fra tarmen, mavesmerter af mere end 3 timers varighed eller feber, da du i disse tilfælde skal ses af læge.

Ved udeblivelse fra en aftalt tid uden afbud senest dagen før, er patienten pligtig til at betale et gebyr på 250 kr. for udeblivelse fra en konsultation og 500 kr. for udeblivelse fra en operation - eller lignende.